

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДАЧНЫЙ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**
422700, Татарстан Республикасы, Биектау районы,
Дачный авылы, Узәк ур., 34

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ДАЧНОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**
422700, Республика Татарстан, Высокогорский район,
п. Дачное, ул. Центральная, 34

тел./факс 8(84365) 78-3-33, e-mail:Dach.Vsg@tatar.ru

**КАРАР
08 ноябрь 2019 ел**

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№ 66**

Биектау муниципаль районы Дачный авыл жирлеге территориисендә хужасыз һәм сукбай хайваннарны тоту һәм карап торуны оештыру Тәртибен раслау түрүнда

“Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда”, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон, “Хайваннар белән җаваплы эш итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү түрүнда”, 2018 елның 27 декабрендәге 498-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, Дачный авыл жирлеге территориисендә санитария - эпидемиология һәм ветеринария иминлеген тәэммин итү максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының Дачный авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы белән эш йөртеп, Биектау муниципаль районаны Дачный авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Теркәлгән Биектау муниципаль районы Дачный авыл жирлеге территориисендә хужасыз һәм сукбай хайваннарны тоту һәм карап торуны оештыру Тәртибен расларга.
2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникацияләр чөлтәрендә <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> веб-адресы һәм “Татарстан Республикасы хокукий мәгълүмат рәсми порталында” Интернет мәгълүмат-телекоммуникацияләр чөлтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча урнаштырып бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Элеге каар бастырып чыгарган (халыкка житкереләгән) вакыттан үз көченә керә.
4. Элеге Каарның үтәлешен контролльдә тотуны үз ёстемдә калдырам.

Дачный авыл жирлеге
Башкарма комитеты житэкчесе

Р.А.Жильцов

1 күшүмтә

Расланган

Биектау муниципаль районы
Дачный авыл жирлеге
Башкарма комитеты каары белән
08 ноябрь 2019 ел № 66

**Биектау муниципаль районы Дачный авыл жирлеге территориясендә
хужасыз һәм сукбай хайваннары тоту һәм карап торуны оештыру
ТӘРТИБЕ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Тәртип “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында”, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм “Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында”, 1999 елның 30 мартандагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә эшләнгән.

1.2. Әлеге Тәртип авыл жирлеге территорииясенең тиешле санитар торышын тәэммин итүне, халыкның хужасыз хайваннарын начар тәэсиреннән куркынычсызлыгын, хужасыз хайваннарын санын жайга салуның гуманлы методларын куллануны регламентлый, авыл жирлеге территорииясендә хужасыз хайваннары тоту, карап тору, йокыга талдыру һәм утильләштерүне оештыруны һәм тәэммин итүне билгели.

1.3. Әлеге Тәртиптә кулланыла торган төп төшөнчәләр һәм аларның билгеләмәләре:

1) хайванның хужасы (алга таба шулай ук - хужа) – милек хокуқында яки башка законлы нигездә хайваны булган физик зат яки юридик зат;

2) хужасыз калган хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек – хужасыз калган хайваннары тоту, аларны кара тору (шул исәптә дәвалау, вакцинацияләү, стерилизацияләү), аларның элеккеге яшәгән урыннарына кайтару һәм Федераль законнар белән күздә тотылган башка эшчәнлек;

3) ирексез шартларда карап тотыла яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба шулай ук - иректә булмаган кыргый хайваннар) – яшәү мохитеннән алынган (шул исәптән Россия Федерациясе территориясенә чит дәүләтләрдән кертелгән) кыргый хайваннар, әлеге хайваннарын токымнары (шул исәптән гибридлар);

4) йорт хайваннары – хужа-физик зат карамагында вакытлыча яки дайми күзәтчелектә булган хайваннар (карап торылырга тиеш булмаган хайваннар исемлегенә кергән хайваннардан кала), аларны тоту урыннары булып зоопарклар, зообакчалар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океаниумнар тормый;

5) Хайванга карата рәхимсез мөнәсәбәт – хайван белән аның үлеменә китергән яки китерергә, җәрәхәт салырга яки сәламәтлекенә башка зыян китерергә мөмкин булган мөнәсәбәт (хайванның жәфалауны кретеп, шул исәптән ач тоту, су бирмәү, кыйнаулар, башка гамәлләр), әлеге федераль закон, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә

хайваннарны карап тоту таләпләрен бозу (шул исәптән хужаңың хайванны караудан баш тартуы), хайванның сәламәтлегенә зыян китерү, яисә хайванның хужасы тарафыннан аның тормышы һәм сәламәтлегенә куркыныч янаган вакытта мөмкинлек булып та булышмавы;

6) хужаңыз калган хайван – хужаңы булмаган яки хажаңы билгеле булмаган хайван;

7) хайванны мәдәни-куңел ачу максатларында файдалану – мәдәният, ял иту һәм күңел ачу эшчәнлеген тормышка ашырганда хайваннарны куллану (шул исәптән зоопаркларда, зообакчаларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, оeanариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, япорт ярышларында, реклама төшерү процессында, кинематография әсәрләрен булдырган вакытта, фото һәм видео продукциясе эшләгендә, телевидениедә, агарту эшчәнлегендә, күрсәтү максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать туклануы хезмәте күрсәту урыннарында);

8) хайванны карап тоту урыны – тәүлекнең күпчелек вакытында хайван тора торган хайван хужаңы тарафыннан кулланыла торган бина, корылма яки территория;

9) хайваннар белән мөгаләмә – хайваннарны карап тоту, куллану, хужаңыз хайваннар белән мөгаләмә буенча эшчәнлекне тормышка ашыру һәм әлеге федераль закон белән қуздә тотылган башка эшчәнлек, шулай ук аларның тормышына һәм сәламәтлегенә тәэсир итүче хайваннарга карата башка төрле гамәлләр қылу;

10) потенциаль куркыныч хайваннар – аерым бер токымлы этләр, аларның гибридлары һәм кешенең тормышына һәм сәламәтлегенә потенциаль куркыныч тудыра торган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте белән расланган потенциаль куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәттә кулланылучы хайваннар – ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәэммин иту, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлеген тәэммин иту, хәрби, мөһим дәүләт һәм башка махсус объектларны саклау, халыкның тормыш иминлеген тәэммин итүче, транспорт эшен, коммуникацияләрне һәм элемтәне, энергетика объектларын һәм башка объектларны саклау максатларында, һәм Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән башка максатларда махсус әзерләнгән һәм кулланыла торган хайваннар;

12) ирексез шартлар – хайваннар өчен махсус жиһазландырылмаган урыннарда ирекле йөри алу мөмкинлеге булмаган һәм хайваннарың тормыш белән тәэммин итуе тулаем кешедән торган ясалма тудырылган яшәү шартлары;

- хужаңыз хайваннарны тотуны тәэммин иту – хужаңыз хайваннарны тоту, аларны карап тоту урыннарында тоту, хужаларына таләпләре буенча кайтару, йоклату һәм хайваннарны утильләштерү.

2. Сүкбай һәм күзәтүчесез хайваннарны тоту шартлары

2.1. Сүкбай этләрне һәм мәчеләрне тоту кеше һәм хайваннар өчен уртак булган авыруларны кисәтү һәм тарату, авыл жирлеге территориясендә халыкның тәртибен һәм тынычлыгын тәэммин иту максатларында башкарыла.

2.2. Сүкбай һәм хужаңыз хайваннарны тоту һәм ташу хайваннар белән

гуманлы мөнәсәбәт һәм иҗтимагый әхлак нормаларын үтәү принципларына нигезләнеп башкарыла. Хужасыз этләрне һәм мәчеләрне тоту сукбай этләрне һәм мәчеләрне, этләрне һәм этләрне тоту вакытында имгәнми торган маxsus техник жайлланмаларны йөрту өчен маxsus жиһазландырылган транспорт чаралары ярдәмендә башкарыла.

2.3. Тоту телдән һәм язмача гаризалар нигезендә генә башкарыла. Тоту өчен кергән барлык гаризалар, шулай ук бригадаларның урынга чыгуы катый хисап документы булган маxsus журналда мәжбүри рәвештә теркәлергә тиеш.

2.4. Барлык сукбай һәм хужасыз хайваннар тотылырга тиеш. Беренче чиратта кешеләргә һәм башка хайваннарга, авыру куркынычы булган, шулай ук түбәндәге урыннарда булган хайваннар тотылырга тиеш:

мәктәпкәчә балалар учреждениеләре, мәктәпләр территорияләрендә;
сәламәтлек саклау учреждениеләре территорияләрендә;
мәдәният учреждениеләре территорияләрендә;
купфатирлы торак йортлар территорияләрендә;
халык күпләп су көене урыннары территорияләрендә;
урам-юл чөлтәрендә һәм транспорт һәм (яки) жәяүлеләр хәрәкәте өчен куркыныч тудырган урыннарда;
шәхси торак төзелеше урамнары территорияләрендә

2.5. Подъездларда, подвалларда, биналарда хайваннарны тоту идарә оешмалары хезмәткәрләре яки предприятие, оешма, учреждение вәкилләрен алыш бару шарты белән башкарыла.

2.6. Тыела:

хайваннарны яки аларның тормышы һәм сәламәтлеге өчен куркыныч булган техник жайлланмалар һәм препаратлар кулланып, тоту ысууллары;

хужасыз хайваннарны тотканда хайваннарны (чыбык элмәкләре, ыргаклар һәм башкалар) жәрәхәтли торган жайлланмалар куллану;

хужасыз этләрне һәм мәчеләрне утлы коралдан, гражданнарның үз-үзеңне саклау һәм ашыгыч саклану очракларыннан тыш атып үтерү;

аларны транспортлаганда һәм вакытлыча тотканда сукбай һәм хужасыз хайваннар белән рәхимсез мөгаләмә;

тотылган хайваннарны үзеңә калдырырга, аларны шәхси затларга яки башка оешмаларга сатарга һәм тапшырырга;

милекчеләр рөхсәтеннән яки суд каарыннан башка фатирлардан һәм шәхси йортлардан хайваннарны тартып алу. Йорт хайванын хужасыннан мәжбүри рәвештә тартып алу, гамәлдәге законнарда кааралган очраклардан тыш, рөхсәт ителми;

кибет, даруханәләр, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләре һәм башкалар янында этләрне тотарга;

биологик калдыкларны ташларга һәм күмәргә.

3. Хужасыз хайваннарны тотуны оештыру

3.1. Хужасыз хайваннарны тоту һәм әлеге эшчәнлек төренә лицензиясе булган хайваннар яки физик затлар белән эшләү буенча гамәлдәге законнар һәм әлеге Тәртип нигезендә хужасыз хайваннарны тоту буенча хезмәт күрсәтүгә муниципаль

контракт (шартнамә) нигезендә махсуслаштырылган оешма бригадасы башкара.

3.2. Авыл жирлеге чикләрендә хужасыз хайваннарны тоту эшен оештыру жирлек администрациясе тарафыннан гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хужасыз хайваннарны тоту буенча оешма белән килешүләр төзү юлы белән башкарыла.

3.3. Жирлек администрациясе хужасыз хайваннарны тоту эшчәнлеге буенча бюджет чыгымнарын планлаштыра, контролдә тота, гамәлдәге законнар нигезендә функцияләр башкара;

3.4. Тотуны оештыру буенча оешма хезмәткәрләргә инструктаж үткәрә hәм аларга, гражданнарга беренче таләп буенча куела торган, хужасыз этләрне hәм мәчеләрне тоту хокукуна таныклыклар бирә.

3.5. Хужасыз хайваннарны тоту жирлек администрациясе белән килешенгән график нигезендә башкарыла.

Кеше hәм хайваннар өчен уртак аеруча куркыныч йогышлы авырулар барлыкка килү hәм күпләп таралу куркынычы булган очракта, хужасыз йорт хайваннарын тоту турында карап дәүләт ветеринария hәм (яки) дәүләт санитария-эпидемиология хезмәтләре мәгълүматлары нигезендә кичекмәстән кабул ителә.

3.6. Тоту белән шәгыльләнүче оешма 3 тәүлек дәвамында хужасыз хайваннарны ашату hәм тоту белән шәгыльләнә.

3.7. Хужалары булырга тиешле билгеләре булган йорт хайваннардан аерым бер урында алты ай дәвамында тотылырга тиеш.

Мондый хайваннарны тоту турында аулаучы оешма, хайван тотылган көннән өч көннән дә соңга калмыйча бу турыда полициягә яки жирлек администрациясенә гариза бирергә бурычлы.

3.8. Хужасыз хайваннар турында мәгълүмат hәркемгә ачык hәм анлаешлы булып тора. Кызыксынган барлык гражданнар hәм юридик затлар оешма курсәткән телефон аша тотылган хайваннар турында кирәkle мәгълүмат алу өчен оешмага мөрәжәгать итәргә хокуклы.

3.9. Хайванның хужасы билгеле хайванны тутуга hәм карап туту буенча махсуслаштырылган оешма чыгымнарын түләргә тиеш.

Чыгымнарны каплау махсуслаштырылган оешманың исәп-хисап счетына акча күчерү юлы белән башкарыла.

3.10. Йорт хайваннары хужаларының мөрәжәгате булмаган очракта, соңылары кызыксынган оешмаларга яки гражданнарга аларның гаризалары нигезендә тапшырылырга мөмкин.

3.11. Хужасына яки кызыксынган оешмаларга, гражданнарга тапшырылмаган тотылган йорт хайваннары агулап үтерелергә тиешле.

3.12. Тотылган йорт хайваннарын туту вакытыннан алыш, 8 сәгатьтән артык вакыт эчендә, махсус жиһазландырылган транспорт чараларында туту тыела.

3.13. Кеше hәм башка хайваннарны тешләгән караучысыз хайваннар тотылырга яки иммобилизацияләнергә тиеш.

4. Финанс белән тәэммин итү hәм чараларны үтәү тәртибе

4.1. Жирлек территориясендә хужасыз хайваннарны тутуны оештыру hәм

тээмин итү буенча шартлар тудыру кысаларында башкарыла торган чыгымнар жирле бюджет акчалары хисабына финансана.

4.2. Жирлек территориясендэ хужасыз хайваннары тоту белэн тээмин иткэндэ, эшлэр башкару, хезмэтлэр күрсөтү төзелгэн контрактлар, шартнамэлэр шартлары нигезендэ финансана.

5. Хисаплылык

5.1. Башкаручы башкарылган эшлэр турында хисапны муниципаль контракт hэм өлөгө Тэртип нигезендэ бирэ.